Петровська О. М. к. п. н., доцент
кафедри управління персоналом і економіки праці
Одеський національний економічний університет

БЕЗРОБІТТЯ СЕРЕД МОЛОДІ В УКРАЇНІ ПРИЧИНИ ТА ФАКТОРИ ВПЛИВУ

Недостатня увага з боку держави до безробіття серед молоді може стати підґрунтям як для політичних так і соціальних перетворень. Відсутність робочих місць для молоді в Україні призводять до зростання безробіття та зниження рівня життя як наслідок пошук роботи за кордоном та відтік молодих спеціалістів з держави за кордон.

З кожним роком, випускники шкіл, професійних училищ, університетів стикаються все частіше з безробіттям та його наслідками такі як: низька заробітна плата, відсутність престижу обраної професії, не бажанням роботодавців брати без досвіду на роботу, відсутність кар'єрного росту, неофіційна робота, а від того це впливає на мотивацію молоді та не бажанням працювати за фахом, а іноді навіть в країні.

Закон України «Про зайнятість населення» трактує що, безробіття – соціально-економічне явище, за якого частина осіб не має змоги реалізувати своє право на працю та отримання заробітної плати (винагороди) як джерела існування [1].

Головним чинником знесилення економіки і збільшення рівня безробіття серед молоді і в загалі є оголошений воєнний стан в Україні, який щодня поглиблює нестабільну економічну та демографічну ситуацію.

Отже, проблеми працевлаштування молодої частини населення призводять до зростання безробіття та як наслідок – зниження рівня життя, а саме:

- поширення не легальних робіт;
- кримінал;
- трудові міграції;
- вплив на психологічний стан особи.

Наразі проблема забезпечення практичними знаннями випускників вишів існує досить давно і не відповідає вимогам сучасного ринку. Задля вирішення цього дисбалансу постає вимога орієнтації студентів до сучасних умов праці та потребами роботодавців у практично кваліфікованих фахівцях різних сфер.

Молоді люди зазвичай найбільше за інші вікові групи страждають через відсутність роботи. В Україні молодіжне безробіття вважають одним з найгарячіших питань соціально-економічної політики держави, адже молодіжні проблеми суттєво впливають не тільки на теперішній але й на майбутній стан економіки та державне становлення України в цілому.

Це питання пов'язано також з тим що в законодавстві немає розмежування цієї групи. Для цього потрібно щоб був механізм державного регулювання для цієї вікової групи. Низький рівень зайнятості осіб зумовлений тим, що молода частина населення у такому віці ще навчається та не має необхідних навичок і

досвіду роботи без якого роботодавці просто не хочуть брати до себе на роботу. Адже логічно що у особи віком у 20 років та особи віком 30 років доволі різні інтереси, рівень та можливості працевлаштування. Тому тут потрібно відокремлення і визначення на законодавчому рівні різних груп молоді яка ще навчається, здобуває професію та молодь яка вже працює та забезпечення гарантованих державою квот працевлаштування на підприємствах за усіх форм власності.

Збір достовірних статистичних даних за часів воєнного стану в Україні дуже обмежан. За даними Державної служби статистики України кількість зайнятого населення в середньому 2021 рік становила 15,6 млн осіб. Кількість безробітного населення становила 1,7 млн осіб. Рівень безробіття (за методологією МОП) становив 9,9 % робочої сили [2].

Серед молоді віком до 25 років рівень безробіття був майже вдвічі більшим – 19,1%. Послугами державної служби зайнятості протягом січня-вересня 2022 року скористалися 933,4 тисяч осіб, з яких 784,4 тисяч зареєстрованих безробітних що на 22% або 217 тис. менше, ніж за аналогічний період минулого року. Отримували допомогу 713,6 тис. осіб (зменшення на 21% або 188,2тис. осіб). За сприянню центром зайнятості було працевлаштовано у січні-вересні 2022 року, 235,8 тис. осіб, у тому числі 194,4 тис. осіб зареєстрованих безробітних, з них, 2,4 тис. осіб на нові робочі місця з компенсацією роботодавцям єдиного внеску. Станом на 1 жовтня 2022 року статус безробітного мали 260,5 тис. осіб, що на 9% менше ніж 2021 року [3].

Подолання безробіття молоді є ключовим питанням на теперішній та післявоєний час в Україні. Держава має регулювати проблему забезпечення зайнятості молоді. Для покращення даного становища потрібно: створення робочих місць, сприяння розвитку малого та середнього бізнесу, створення оплачуваних місць при проходженні практики студентами, підготовка та мотивація до високопродуктивної праці молоді, вдосконалення діяльності молодіжних центрів праці, залучення іноземних інвесторів, створення підприємств на державній основі, забезпечення гарантією працевлаштування молодих спеціалістів. Чинне законодавство України надає широкі гарантії для підтримки молоді, але це тільки регламентовані норми. Проте не має механізму реалізації та контролю забезпечення реалізації програм зайнятості молоді в повному обсязі. Держава повинна враховувати інтереси різних груп вікових груп молоді.

Список літератури

1. Закон України про «Зайнятість населення» URL:мhttps://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text.
2. Державна служба статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua.
3. Державний центр зайнятості. URL: https://www.dcz.gov.ua.